

Aalborg Amtstidende 8. april 1951.

Nordjydske landmand der har gjort hesten overflødig.

Et besøg paa "Poulsenseje" ved Als, hvor maskiner klarer en stor del af arbejdet.

Kan hesten undværes i et større landbrug? Det er et spørgsmaal, man ofte hører nu, da landbrugets mekanisering er blevet saa aktuel.

De fleste landmænd, der er vokset op ved et hestedrevet landbrug, kan daarligt forlige sig med den tanke, at der slet ingen heste skulle være paa gaarden, men gaardejer Knud Lübech, "Poulsenseje" ved Als, ikke blot paastaar, men beviser, at hesten er overflødig.

Han har paa en gaard paa godt 400 tønner land kun en hest, og den er nærmest paa aftægt, siger han. Den dag, den dør, vil den ikke blive erstattet med en anden.

Da Knud Lübechs Fader, for en snes aar siden, købte gaarden, var der 4 spænd heste samt en traktor. Men da Knud Lübech, for fire aar siden, kom hjem fra Amerika, hvor han havde lært det helt ud mekaniserede landbrug at kende, og overtog gaarden, gik han i gang med at gennemmekanisere driften.

Han har nu to store 42 hk traktorer og alle de maskiner, der hører med til traktordrift, samt den ene hest, som dog kun bruges nu og da, fordi man har den.

Døgndrift med traktor.

- "Vil det saa sige, at en traktor erstatter 4 spænd heste?" spørger vi under et besøg paa "Poulsenseje".

- "Saa kan man vel ikke sige det. Det kommer saa meget an paa, hvilket arbejde der skal udføres. Med en tre-furet plov kan vi pløje en tønne land i timen, mens det med et spænd heste og en enkeltfuret plov tog en hel dag. Saa for plovens vedkommende erstatter traktoren faktisk 8 spænd heste. Men saa er der andet arbejde, hvor den kun erstatter 2 spænd, og atter andet, hvor den kun erstatter et spænd."

- "Og den kan bruges for alle markredskaber?"

- "Ja. Alle uden undtagelse. Vi pløjer, harver og saar med traktoren, renser roer, mejer kornet og kører det hjem. Og saa er der en anden ting som især vil komme os til nytte i aar, hvor det bliver et sent foraar. Naar et spænd heste har gaaet et vist antal timer i marken, skal det hjem for at fodres og hvile. Men naar manden paa traktoren bliver sulten eller træt, kan vi sætte en anden mand op paa den, og han fortsætter arbejdet. Bliver det mørkt, tænder vi projektørerne, og saa kan vi, om vi ønsker det, køre hele døgnet rundt."

- "Arbejdslønnen kommer heller ikke til at spille den rolle, den gør ved hestedrevet landbrug. Skal man betale en arbejdsmand 3 kroner i timen, spiller det en ikke ringe rolle, om han kan pløje en tønne land i timen, eller han kun pløjer en om dagen."

Arbejdsbesparende redskaber.

- "Som bekendt udfører amerikanerne ikke haardt legemligt arbejde, hvis de paa nogen maade kan faa en maskine eller et stykke redskab til at gøre det i stedet. Flere af de ting, jeg syntes bedst om derovre, har jeg taget med hjem eller ladet fremstille herhjemme. Det gælder saaledes et apparat til aflæsning af hø."

- "Naar vi kører hø hjem om sommeren, lægger vi læsset i fire afdelinger. Hjemme i laden har vi et

hejseapparat, der løber paa en staalskinne oppe under taget. Lange staalgreb, der er omtrent en meter lange, bliver stukket ned i høet.”

- ”Med et motorspil, bliver det hejset op under taget, og transporteret derhen hvor det skal opbevares. Greben udløses, og høet falder ned. I løbet af fire gange har vi hele læsset transporteret hen i gulvet, hvor det skal være. Det er hurtigt og let, og der spares meget mandskab og hårdt arbejde.”

- ”Et andet stykke redskab af den art er gødningssprederen, som vi selv har lavet efter amerikansk mønster. I bunden af vognen sidder en transportør, hvorpaa er monteret vinkeljern i vognens bredde. Naar transportøren bliver slaaet til, trækker den gødningen hen mod bagenden af vognen. Her er der anbragt en cylinder med lange jernpigge, der roterer, griber gødningen og kaster den ud mod en anden cylinder, der er forsynet med propelligende blade. Den roterer ogsaa, fanger gødningen og spreder den bag ud fra vognen. Hurtigere end man kunne læsse gødningen af i dynger, har man det nu spredt ud over marken. Man faar hurtigt arbejdet fra haanden og slipper for den haarde og kedsommelige beskæftigelse, det er at gaa og sprede gødningen med en greb.” På alle omraader har man taget motorkraften i brug. En gammel traktormotor trækker saaledes en dynamo, der paa 8 timer producerer den elektriske strøm, man skal bruge paa gaarden i 4—5 dage, idet strømmen bliver opmagasineret i en akkumulator.

Der er en hel skov til gaarden, og selvfølgelig trækker motoren kvashuggeren og rundsaven, naar man skal have brændselet ordnet. Gaarden har ligeledes eget savværk, hvor man kan skære de store træstammer op i fjæl eller planker, hvis man har brug derfor.

- ” Hvor meget mandskab sparer De ved den gennemførte mekanisering?”

- ” I min fars tid havde vi 7-8 karle aaret rundt. Nu har vi tre om vinteren og 5 om sommeren. Men det, man sparer i arbejdskraft, hvis man da ellers kunne faa den, er efter min mening ikke det væsentligste. Hvad jeg synes betyder mere er, at den fourage, vi skulle bruge til fire spænd heste, den kan vi nu anvende til køer og grise, og den merproduktion, vi derved faar, vil sikkert langt overstige det. vi skal købe benzin og olie for, saa rent valutamæssigt mener jeg, det er en fordel med mekaniseringen.”

- ” Hvordan klarede De arbejdet i det vaade efteraar?”

- ”Det var ikke saa godt. Der var flere steder, hvor vi ikke kunne komme med traktoren, men paa den anden side. Hvis jorden er saa opblødt, at der staar vand i plovfuren, saa kan man jo heller ikke arbejde i den med heste. Det kan vist omtrent gaa lige op.”

npn.

Der er 1 billede til artiklen.

Med teksten: Knud Lübech til højre, paaser monteringen af den amerikanske gødningsspreder, som er fremstillet paa gaardens eget værksted.

Vores kopi af billedet er så utydeligt, at det ikke kan gengives. Kan nogen hjælpe med billedet.

Berlinske Tidende Søndag den 22. april 1951.

Den fuldkomne Mekanisering:

Kun Maskiner og een

gammel jydsk Hest.

Paa »Poulsenseje«, i Østhimmerland, konstruerer man desuden selv mange af Maskinerne og Redskaberne og har stort Smedeværksted med en Traktorekspert, som der sendes Bud efter mange Steder fra - Mekaniseringen breder sig som en Løbeild over en hel Egn.

Af Karl Poulsen.

»Lyse« er en snart tyveaarig jydsk Hest, men hun holder sig ualmindelig godt og kan saavel i Styrke som Udseende maale sig med langt yngre - Aargange.

Ikke underligt, at hun faktisk siden sin Ankomst til Gaarden i Midten af Trediverne — hun blev købt paa Hadsund Marked — har været Kælebarnet mellem de mange Heste. At hun er venlig, er man klar over, saa snart man har fanget hendes dybe Blik. Det siger, at der kun er godt at vente fra hende ... Og alt dette faar hun nu Betaling for.

Gaarden »Poulsenseje«, — ved Als i Østhimmerland, har fuldstændig forladt Hestedrift og er gaaet over til 100 - pct. Mekanisering.

Godt en Snes Heste — med Opdræt— er rykket ud af den store Hestestald, og mange Hundreder fine Høns har i Stedet taget den i Brug. Men »Lyse« blev.

Det har overhovedet ikke været diskuteret. om hun skulde sælges sammen med de andre Heste.

Ingen paa den store Gaard kunde nævne Ordet Salg i Forbindelse med »Lyse«.

”Men saa er der jo ikke mekaniseret 100 pct.!”

Det er der nu — for »Lyse« kommer ikke mere paa Markarbejde eller i det hele taget i Arbejde paa »Poulsenseje«.

Motion skal hun naturligvis have, men den faar hun, naar hun laanes ud til gode Naboer, - der en kortere eller længere Tid har en ekstra Hest Behov.

Ellers skal hun nyde Tilværelsen saa længe, hun er i Stand til at æde af Krybben.

Men det var ikke om Heste, denne Artikel skulle handle, derimod om Maskiner.

»Lyse« hører dog med i Billedet, er et Vidne om Landmandens Kærlighed til Dyrene, om respekt for en god og tro Indsats gennem mange Aar.

Nødvendigt at forlade Hestedrift.

-»Hvorfor saa forlade Hestene og gaa over til Maskiner?«

Vi lader Kristian Lübeck, der driver Gaarden for sin moder Enkefru Niels Peter Lübeck, svare:

- »Det er simpelthen nødvendigt, om man skal have et overskud. En gaard som denne, der er paa 4 - 500 Tdr. Land — har jo meget at komme over, og da det ikke er særlig god Jord, gælder det om at få det gjort billigst muligt.

Da far flyttede hertil i 1932, kostede en mand 3 kroner om Dagen, saa da spillede det ikke nogen Rolle med et Par mand mere eller mindre; men i Dag er det afgørende om man kan undvære to, eller fire Mand — og det kan vi naar vi bruger Maskinerne, og bruger dem til alt!«

Alt »aander« Mekanik.

Man skal ikke have været mange Minutter paa den Store Gaard før man er klar over, at alt aander Mekanik.

Dybe Spor i den regnopblødte Gaardsplads fortæller om Traktorer med Kæmpehjul.
Gødningssprederne staar parat til at rykke ud.
Et Sted trækker Traktoren Baandsaven. Man er ved at skære Træ op.
Et andet Sted hamres der paa livet løs - det er i Gaardens Mekaniske Værksted.
I et lille Hus, i et Hjørne af den store Gaardsplads, drøner en Motor. Det er Gaardens Elektricitetsværk, som indtil for nylig, ogsaa forsynede Naboejendommen med Elektricitet.

Grabben tager et kvart Læs ad Gangen.

Laden er over den store vinkelbyggede Kostald, men det volder ingen Vanskeligheder, at faa Kornet paa Plads i Høstens Tid, det sker paa Rekordtid. Det sørger et meget snildt Hejseapparat, forsynet med en amerikansk »Grabbe« for. Naar Læsset kommer, - det er naturligvis store Vogne med Gummihjul, der benyttes, - hejses Grabben ned, og den tager paa een Gang en Fjerdedel af et saadant Kæmpelæs. For at faa denne Mundfuld inden Døre, har det været nødvendigt at lave en hel Ladeport paa første Sal. Det kvarte Læs glider indenfor, og pr. Skinne transporteres det til netop det Sted i Laden, hvor det skal placeres.

Det meste er »Hjemmeindustri«.

Nu er der nok en eller anden, der vil sige: »Javel, den Slags kan man tillade sig, naar man har penge nok«... og man maa tro, der er ofret uhyre Summer paa Maskiner og Apparater. Selvfølgelig er der brugt mange Penge, men Beløbet staar ikke nær I Forhold til Maskinparken. Det er nemlig »Hjemmeindustri« en stor Del af det.

Hænderne sidder rigtigt paa Kristian Lübech, og Hjernen kan regne ud, hvorledes det hele skal laves.

Det er ikke for meget at kalde ham et teknisk Talent. Naar man saa samtidig kan sige det samme om Gaardens Smed og Mekaniker Robert Winther, forstaar man, at der sker noget.

Det er da ogsaa de to, der har konstrueret Skinneanordningen i Laden. Gødningssprederne, Elektricitetsværket og meget, meget mere paa Gaarden.

Elektricitetsværkets Drivkraft er i Øvrigt en ombygget, kasseret Traktormotor.

- Enhver Reparation paa Traktorerne, Maskinerne, og hvad der nu ellers skal laves, foregaar paa det store Værksted, som er udstyret med det mest moderne Værktøj.

Der er Værktøj, som ikke kan købes herhjemme i Dag, - det har Lübech hjembragt fra Amerika for faa Aar siden.

En Traktorekspert.

Vi maa have endnu et Par Ord med om Winther. Han er kendt langt omkring, kendt af Landmænd, der benytter de store Traktorer.

Det sker ofte, at der bliver ringet efter ham.

Saaledes har han været i Brunkulslejerne for at reparere Traktorer der. Han har været i Salling, i Vendsyssel, paa Mors, ja helt ude ved Vestkysten, og mange andre Steder, langt fra Als.

Det bemærkelsesværdige ligger i, at Winther er Landmand og selv har tilegnet sig det meste af den store Viden, han sidder inde med paa dette specielle Omraade.

Paa »Poulsenseje« beklager man, at han imidlertid nu skal til at være Landmand. Han rejser til Maj, overtager Svigerfaderens Gaard i Nærheden af Hadsund.

Der er ingen Traktor paa den, men vær forvisset om, at der ikke vil gaa mange Dage, før han har en...

Vikingebloodet ruller.

»Poulsenseje« er saaledes med til at skrive de første Blade i Landbrugs - Mekaniseringens Historie her i Landet.

Lübech understreger, at det ikke var Amerikaturen - den blev paabegyndt før Krigen og sluttede først i 1947 — der har inspireret ham til den gennemgribende Mekanisering. Han var nemlig paa nogle af de saakaldte Mejerifarme, der har mange Køer paa et lille Areal og derfor maa indkøbe store Mængder Foder. Netop den Omstændighed, at han var paa en saadan Farm, gjorde, at han ikke kom ind som Soldat. Mandskabet her var nemlig fritaget, saaledes at der kunne produceres tilstrækkeligt med Fedtstoffer til at dække Befolkningens Forbrug.

- »Hvorfor rejste De ud?«

- »Naa«

Da han ikke kommer længere, fortsætter Moderen: -

- »I Aarenes Løb er mange rejst ud her fra Egnen. Det hænger sikkert sammen med, at vi stammer fra de gamle Vikinger. De fleste har Rejselyst i Blodet. Unge Mennesker har ogsaa godt af at komme ud og se sig om.«

Sønnen: - »Du har da ogsaa været ude fornylig«.

Moderen: - »Ja. det har jeg. ... Da der havde været Fred i et Par Aar, og han stadig ikke vilde vende hjem fra USA. - Det var nemlig paa Tide, syntes jeg - rejste jeg selv over efter ham.«

Sønnen: - »Jeg skrev da, at jeg ikke kom hjem, før du hentede mig.«

Moderen: - »Rigtigt, du skrev, at jeg skulde há den Tur - og det var en dejlig Tur! Min Søn købte en Bil, og saa kørte vi mange Tusinde Kilometer gennem det store Land. .. Da saa vi mange mekaniserede Landbrug. I øvrigt var det meget svært at købe en Traktor i Amerika paa det Tidspunkt. Jeg husker saaledes, at vi kom forbi en af de store Traktorfabrikker, og der stod lange Rækker af Traktorer, men de var alle bestemt til Eksport ... Min Søn købte imidlertid en hel Del Reservedele og Specialværktøj med hjem. - I alt var der elleve store Kasser, og jeg skal lave for, at Tolderne kikkede; men det var jo Flyttegoods og derfor toldtrit.«

- »Sig mig. Fru Lübech, har Deres søn aldrig ønsket at læse til Ingeniør? Det vilde da synes naturligt.«

- »Nej, han spekulerede engang paa at blive Dyrlæge, men valgte alligevel Landbruget. En anden Søn er ogsaa Landmand, men den yngste er paa Vej til at blive Ingeniør.«

- »Kan det ikke føre til »Konflikter, naar Sagkundskaben kommer hjem og ser, hvad den snilde Broder laver?«

- »Slet ikke. Jeg husker saaledes en Hændelse, da vi lavede Vandværk eller rettere blev koblet til Byens Vandværk. Vort eget Vand var nemlig ikke godt. Der skulde trækkes en meget lang Ledning, og det krævede indgaaende Beregninger over Stigninger og Fald og al den Slags, men Kristian lavede Tegningerne og Beregningerne saa fint, at Broderen, da han kom hjem paa Ferie og saa dem. udbrød: - »Det kan en Ingeniør ikke lave bedre!««

Selv smaa Brug har Traktor.

Det er med god Grund, Fru Lübech taler om Sønnens tekniske Snilde ... Netop den Dag, jeg besøgte Gaarden, havde han været henne paa Egnens nye Andelsfryseri og givet et Nap med.

Jeg stiller det Spørgsmaal til Fru Lübech, hvad de andre Landmænd paa Egnen siger til Mekaniseringen paa »Poulsenseje«.

- »Er de skeptiske eller hvad?«

- »Skeptiske! Overhovedet ikke. Det er nemlig moderne Landmænd. som bor her paa Egnen. Min anden Søn - ham der ogsaa er Landmand - handler tillige med Ferguson Traktorer - og han har solgt 50! Det siger lidt om, hvor uhyre stor Interessen der er her paa Egnen for Mekaniseringen. Selv smaa Brug her har Traktor. Der er maaske nok nogle, som vil sige, at saadanne Steder bruges den

ikke nok til at kunne forrente sig, men det er ikke nogen helt rigtig Betragtning ... Der er mange ældre, som har en lille Ejendom. de har virkelig god Hjælp at en Traktor. Den kan de sidde paa. Derimod er det ikke sikkert, at de kan storke at Sted efter et Par Heste.«

- »Sælger man ikke Ejendommen, naar man er kommet dertil?«

- »Sælger! Jo, det var almindeligt, men selv om et lille Sted kan sælges til en god Pris i Dag, giver det dog ikke saa mange Penge, at man kan leve at dem. Hvis det saa er en ung Mand, der har en Traktor og lidt Jord, kan han hurtigt blive færdig med sit eget og tage fat andet Sted og paa den Maade supplere sin indtægt.«

- »Jeg er ikke Spor I Tvivl om, at Mekaniseringen vil brede sig med rivende Hast. Det er nødvendigt for at faa Omkostningerne ned –for det er Omkostningerne der trykker og trykker haardt i Dag.«

- »Men hvor har Deres Sønner det mekaniske Snilde fra?«

- »Sikkert fra mig - fra min Bedstefar. Han var det, man kalder »møj snild«. Der er flere Ingeniører i Familien — og nu faar vi jo forhaabentlig en til inden saa længe.. «

Man forstaar, at Fru Lübeck er levende interesseret i Gaardens Drift, og i de mange mekaniske Foreteelser, men der er ogsaa en anden Ting, som interesserer hende stærkt: Egnens Historie. Hun kunde fortælle os mangt og meget om gamle Skikke og gamle Sagn, men lad det blive ved et Par Ord om »Poulsenseje«.

- »Som Navnet siger, har den været i Slægten Poulsens Eje - og det var ikke paa nogen helt almindelig Maade, den kom det. Det var oprindeligt ikke denne Gaard, men »Marienlund«, Slægten Poulsen ejede. Den laa nærmere Vandet. - Ja, vi ligger jo paa Spidsen, hvor Kattegat og Mariager Fjord mødes. Den ejedes af Naadigherren til Visborggaard, Havnø og Overgaard. Han var engang ved at sætte Livet til, men heldigvis var der en Tømrer. - Han hed Poulsen, - som reddede Naadigherrens Liv.«

- »Det blev han saa taknemlig over, at han forærede Tømreren "»Marienlund«, der samtidig blev fritaget for Hoveripligt.«

- »Det var, før de store Sandstorme begyndte; men paa en eller anden Maade blev Hvidsandsrevlen her uden for saa høj, at det kunde begynde at flygte fra den. Og simpelthen hen sandede Gaarden efterhaanden til.«

- »Det blev derfor nødvendigt at flytte den længere ind i Landet, og den nye Gaard blev kaldt »Poulsenseje«.

- »I mange Aar var den i slægtens Eje. Jeg kan huske, jeg kom der som lille Pige. Det var venlige Mennesker, og vi fik altid et Stykke Kage, - saa det var et godt Sted at komme!«

- »Den sidste Poulsen var Ungkarl, og efter ham gik Gaarden over paa fremmede Hænder.«

- »I 1932 kom vi hertil. Det var en Københavner, som dengang havde den, men han forstod sig ikke ret paa Landbrug.«

- »Vi havde alle ondt af ham, da han maatte skille sig med den, for han var saadan et rart Menneske.«

- »Jeg skal imidlertid ikke nægte, at det var en stor Dag for mig, da vi rykkede op fra vores tyve Tønder Land og ind paa den store Gaard.«

- »Det har ofte været strenge Tider med Kamp mod Hav og Oversvømmelser, mod Sand og Storm, men Diger beskytter nu mod det første og Læplantning mod det andet.«

- »Nu skal Maskinerne hjælpe os i Arbejdet med den ikke alt for gode Jord, og i Kampen mod Omkostningerne. - Landbrugets største Problem i Dag.«

KARL POULSEN.

Der er 3 billeder til artiklen.

Et med teksten: Den store Grabbe, der er hjemført fra Amerika, kan tage et kvart Læs Korn ad Gangen. Det er Traktorfører Marius Larsen, der demonstrerer den.

Et med teksten: Lübech ser efter, hvorledes Vejret vil arte sig. Regnen har silet ned i flere Timer – ja Dage... Ogsaa Vindkraften tages i Brug paa Gaarden, og den store Vindmotor hæver sig majestætisk over Gaarden.

Et med teksten: Chr. Lübech besøger ”Lyse”, Gaardens eneste Hest. Hun er laant ud til en Nabo.

Vores kopier af billederne er så utydelige, at de ikke kan gengives. Kan nogen hjælpe med billederne.